

LABPT KALİTE KONTROL PROGRAMI
SPESİFİK PROTEİNLER PROGRAMI
NUMUNE SAKLAMA ve ÇALIŞMA TALİMATI

1- **Kullanım Amacı:**

LabPT Spesifik Proteinler Dış Kalite Kontrol Programının amacı, test sonuçlarınızın tarafsız ve uluslararası istatistiksel analiz standartlarına en uygun şekilde işlenerek, kullandığınız yöntem ve cihaz marka/modeline göre karşılaştırabileceğiniz konsensüs değer ve standart sapmayı hesaplayarak, bu değerler üzerinden laboratuvarınızın performansının en doğru bir şekilde belirlenmesini sağlamaktır.

Spesifik Proteinler programına özel olarak **CLSI C37A kılavuzuna göre taze insan serum havuzlarından** hazırlanan ve porsiyonlanan iki farklı seviye numune ile yöntem ve cihaz marka/modelinizin her iki seviye sonuçlarının bir arada görsel olarak sunulması ve laboratuvar biasının hızla değerlendirilebilmesine yardımcı olması amaçlanır.

2- **Numune Türü, Miktarı, Saklama Koşulları ve Stabilitesi:**

Taze insan serum havuzlarından elde edilen iki farklı seviye numune; ASO, CRP, RF parametreleri için 1,25' er mL ile hsCRP ve Total IgE testine özel 0,75'şer mL olmak üzere her programda toplam 4 adet serum numunesi gönderilir.

Numuneler laboratuvara ulaştıktan sonra buzdolabında (2-8°C'de) dondurmadan muhafaza edilmelidir. Stabilite Süresi, çalışma takviminde "Önerilen Çalışma Tarih Aralığı" olarak belirtilmiştir.

Numunelerin stabilite ve homojenite çalışmaları yapılmıştır.

3- **Cihaz ve Yöntem Seçimi:**

Sonuçların değerlendirilmesi ve laboratuvarların gruplanması açısından büyük önem taşıdığından, özellikle cihaz marka/model, yöntem, kit ve referans aralık tanımlamaları yapılmalıdır. Ayrıca programın web sitesinden, daha önce girilmiş olan her türlü bilgi **sonuç girişleri öncesinde** gözden geçirilmeli ve meydana gelen değişiklikler güncel olarak işlenmelidir. Test metodları bu dokümanın 3/3 sayfasında verilmiştir.

Program kapsamında elde edilen sonuçların değerlendirilmesi ve yorumlanması sırasında yararlı olabileceği düşünüldüğünden, katılımcı laboratuvarların analiz sonuçlarıyla birlikte, raporlarında kullandıkları referans aralıkları da belirtmeleri istenmektedir. Referans aralıklar **40 yaşındaki erkekler** için verilmelidir.

4- **Testlerin Çalışılması:**

Çalışma öncesinde numuneler 30 dakika oda sıcaklığında bekletilmeli ve çalkalamadan, köpürtmeden, nazıkçe alt-üst edilerek tamamen homojen hale gelmesini sağlanmalıdır. *Homojen hale gelen numuneler, 4000 rp'de 5 dakika santrifüj edildikten sonra çalışmaya alınmalıdır.*

Kalite kontrol programından arzu edilen yararların temin edilebilmesi için, numuneler laboratuvara gelen herhangi bir hasta numunesi gibi çalışmalı, analitik işlemler açısından hiçbir farklılık yapılmamalıdır.

5- **Güvenlik Önlemleri ve Uyarılar:**

Yöntemler arasındaki farkı en aza indirmek ve olası dilüsyon hatalarını engellemek amacıyla numuneler liyofilizasyon işlemine tabi tutulmamıştır. Numuneler gönderim öncesi enfeksiyöz viral etkenler yönünden serolojik incelemeye tabi tutulmuş olsalar da biyolojik kökenli bütün numuneler gibi, bu numunelerin de tüm enfeksiyon etkenleri açısından risk taşıdığı dikkate alınarak, gereken titizlik gösterilmelidir. Çalışma süresi dolan numuneler, "Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında bertaraf edilmelidir.

6- **Sonuçların Gönderilmesi:**

Program kapsamındaki testler ve birimleri içeren sonuç listesi 2. sayfada yer almaktadır. Sonuçların listede verilen birimler esas alınarak sisteme girilmesi gerekmektedir.

Veri girişleri www.labpt.com.tr adresinden katılımcıya ait Laboratuvar kodu, kullanıcı adı ve şifre ile "Sonuç Girişi" alanından, ilgili program adı ve test adı seçilerek yapılır.

Not: Son sonuç girişi tarihinden itibaren sisteme sonuç girişi yapılamayacaktır. Son giriş tarihine kadar sonuçlarınızı revize edebilirsiniz. Program takvimi bu dokümanın 2/3 sayfasında verilmiştir.

7- **Dönem Sonu Değerlendirmesi:**

Labpt Kalite Kontrol Programlarında katılımcı performans değerlendirilmesi programın düzenlendiği ayın son haftası içinde yapılmaktadır. Değerlendirme raporları, takip eden ayın 3. günü online olarak yayınlanır. Raporlara, www.labpt.com.tr adresinden laboratuvar kodu, kullanıcı adı ve şifre kullanarak erişilir. Dönem sonu değerlendirme raporları sistemden pdf formatında alınabilmektedir. Raporların değerlendirilmesinde kılavuz olarak Bireysel Performans Değerlendirme Raporu – Açıklamalı Anlatım dokümanından bilgi alınabilmektedir.

8- **Gizlilik:**

Labpt Kalite Kontrol programı, katılımcılara ait bilgilerin gizliliğine büyük önem vermektedir. Katılımcı laboratuvarlar kayıt esnasında oluşturulan ve sadece kendilerinin ve program organizasyonunda görevli personelin bildiği bir Laboratuvar Kodu ile tanımlanır. Katılımcılar, veri-sonuç girişi ve rapor görüntüleme için üyelik aktivasyonu sonrası kendilerine mail ile gönderilen laboratuvar kodu ve kendisi tarafından değiştirilebilen kullanıcı adı ve şifre bilgilerini kullanır. Bu bilgiler sadece kayıt sırasında katılımcı tarafından belirlenen kurum temsilcisine ait mail adresine gönderilir. Kullanıcı adı ve şifre gibi kurum temsilcisine ait bilgiler, bilgi güvenliğinin sağlanması amacıyla ile telefonla ve kayıt sırasında verilen e-mail adresi dışındaki adreslere verilmez ve gönderilmez. Bu bilgilerin güncel tutulması katılımcı laboratuvarın sorumluluğundadır.

LABPT KALİTE KONTROL PROGRAMI
SPESİFİK PROTEİNLER PROGRAMI
NUMUNE SAKLAMA ve ÇALIŞMA TALİMATI

9- Testler:

SPESİFİK PROTEİNLER (SP-25) SONUÇ KAYIT LİSTESİ

TEST PARAMETRESİ	Birim	SONUÇ	
		SP-25-...-01	SP-25-...-02
ASO	IU/mL		
CRP	mg/L		
Romatoid faktör	IU/mL		
TEST PARAMETRESİ	Birim	SONUÇ	
		SP(hsCRP, Total IgE) 25-...-01	SP(hsCRP, Total IgE) 25-...-02
hsCRP	mg/L		
Total IgE	kU/L		

Web sayfası üzerinden veri girişinde sistem virgülden sonra 2 rakam girişine izin vermektedir. Bu form, internetten veri girişi sırasında size kolaylık sağlaması için düzenlenmiştir. Lütfen bu formu muhafaza ediniz. Bize geri fakslamayınız, göndermeyiniz.

10- Testlerin Çalışma Takvimi:

Bir yıl 4 dönemden oluşmaktadır. Şubat, Haziran, Temmuz, Aralık aylarını kapsayan dönemlerde 2 seviye numune gönderimi yapılmaktadır. Gönderilen numuneler, ilgili olduğu dönemi belirtecek şekilde numaralandırılmıştır.

2025 Labpt Dış Kalite Kontrol Spesifik Proteinler Programı Çalışma Takvimi				
Çalışma Ayları	Numune Dönem Kodu	Gönderim Tarihi	Önerilen Çalışma Tarih Aralığı	Sonuç Giriş Son Tarihi
Şubat	SP-25-02-01 SP-25-02-02	03-04 Şubat 2025	04-11 Şubat 2025	14 Şubat 2025
Haziran	SP-25-06-01 SP-25-06-02	10 Haziran 2025	10-17 Haziran 2025	21 Haziran 2025
Temmuz	SP-25-07-01 SP-25-07-02	07-08 Temmuz 2025	08-15 Temmuz 2025	18 Temmuz 2025
Aralık	SP-25-12-01 SP-25-12-02	08-09 Aralık 2025	09-16 Aralık 2025	19 Aralık 2025

Önemli: Son sonuç giriş tarihinin kaçırılması durumunda sonuç girişi yapılamamaktadır. Lütfen KIRMIZI ile yazan tarihleri not ediniz veya bu dokümanın Çalışma Takvimi bilgilerini içeren sayfasının çıktısını alarak kolay erişebileceğiniz bir alanda bulundurunuz.

- Sonuç girişi için son tarihin kaçırılması durumunda "Geç rapor" uygulamamız bulunmamaktadır.
- Numune gönderiminin yapıldığı gün SMS ve e-posta ile bilgilendirme yapılır. Sistemimizde iletişim bilgilerinizin güncel tutulmasını önemle rica ederiz.
- Numunelerin gönderim tarihinden sonra (en geç 72 saat) elinize ulaşmaması durumunda kurumumuzla iletişime geçmeniz halinde yeni numune gönderimi yapılır.

11- Test Metodları:

TEST ADI	METODLAR
CRP	İmmunotürbidimetrik
	Nefelometri
	FIA
ASO	İmmunotürbidimetrik
	Latex aglütinasyon
	Nefelometri
	FIA
RF	İmmunotürbidimetrik
	Latex aglütinasyon
	Nefelometri
	FIA
hs-CRP	İmmunotürbidimetrik
	Nefelometri
Total IgE	Enzimatik İmmunoassay (EIA)
	Floresan Polarizasyon İmmunoassay (FPIA)
	FEIA
	Fluorimetrik İmmunoassay (FIA)
	CLIA
	ECLIA
	CMIA
	ELISA
	Nefelometrik, end point
	Nefelometrik, fixed time, kinetik
	Nefelometrik, kinetik Spektrofotometrik
	İmmunoassay Turbidimetrik
	Diğer Metodlar

Dokümanın güncellenme tarihi: 09.01.2025